

Marko Stojanović
NOVOZAVETNI PRIKAZI
Savremena galerija Zrenjanin



Novi zavet + Novi dizajn

Dominikansku crkvu Santa Maria delle Grazie u Milanu pored vernika katoličke crkve posećuje veliki broj ljudi različitih veroispovesti, kao i ateisti da bi se između ostalog divili čuvenoj fresci Leonarda da Vinčija. Većina sakralnih objekata zahvaljujući preduzumljivošću tadašnjih poglavara danas vrši dvostruku funkciju, pa tako pored bogomolja postaju i muzeji koji privlače veliki broj turista. Crkva je pre nekoliko vekova prepoznala ulogu umetnosti u komunikaciji sa vernicima, shvativši da su vizuelne umetnosti najmoćnije sredstvo za prenošenje poruka nepismenom stanovništvu, a možda danas treba da razmisli, u svetlu dominacije vizuelnih komunikacija odnosno važnosti dobrog marketinga i dizajna, o ponovnom preuzimanju uloge mecene u obostranom interesu, i umetnosti i religije. Danas dobar dizajn oblikuje proizvod, nije više samo stilizacija već teži pozitivnim promenama u društvu, odnosno inovacijama (gde se ne misli samo na tehnološki napredak). Tržište više ne diktira dizajn, već nasuprot, savremen dizajn stvara novo tržište i otvara nove mogućnosti u životu ljudi. Ali novi dizajn zahteva i hrabrost i otvorenost, pa se postavlja pitanje koji poručilac je danas u stanju da ga prihvati.

Sakralna umetnost, iako nema više velikog mecenaštva kao nekad, dobija sve veći značaj, Bijenale minijature u Gornjem Milanovcu je 2008. godine uvelo posebnu kategoriju Sakralna umetnost, baš zbog velikog broja radova koji im pristižu na ovu temu gde je uglavnom ispoštovana tradicija u tehničkom i ikonografskom smislu.

Još u svom diplomskom radu Knjiga po Marku, Marko Stojanović pokreće pitanja zašto se ne uvode ikonografske novine u hrišćanskoj umetnosti. Umetnost ne treba ponovo da projektuje prevaziđene forme već da nalazi i obrađuje druge veze i čini jezičke iskorake. Inovacije u sakralnoj umetnosti su oduvek izazivale otpor, čak je i Karavađo u 16. veku rizikovao da se njegova dela ne svide poručiocima kada je u tradicionalnu ikonografiju uvodio snažne, neugledne figure, slikane bez doterivanja prema tipovima ljudi iz naroda. Isto tako Stojanović kroz svoj rad problematizuje pitanje prikazivanja likova na ikonama kao savremene ljude postavljajući kao polaznu tačku Sveto pismo što kulminira u projektu Novozavetni prikazi gde odlazi dalje u negiranju kanona hrišćanske ikonografije. Kroz osam instalacija izabranih po ličnom afinitetu

Na naslovnoj strani:

Bogorodica sa Hristom
Digitalni print / Instalacija
2008/2010.

Oplakivanje Hrista / Pietà
Digitalni print / Instalacija
2008/2010.



predstavlja nekoliko scena iz ciklusa Velikih praznika, ciklusa Stradanja, kao i neke predstave karakteristične više za zapadnu hrišćansku ikonografiju. Koristeći savremeni umetnički jezik njegove instalacije na prvi pogled neprepoznatljive čine tekstove stare oko 2000 godina čitljive savremenom čoveku. Njegova rešenja često izazivaju osmeh kada se razmišlja na nivou dosetke - Blagovesti su prva predstava iz ciklusa Velikih praznika gde se uglavnom predstavlja arhanđeo Gavriilo koji podiže ruku u smeru Bogorodice što označava govor, a ona sa spuštenom glavom prima reči. Ova predstava se javlja na Carskim dverima na ikonostasu pravoslavnih hramova u formi diptiha koju Stojanović u svojoj interpretaciji ponavlja postavljajući lap top koji emituje sliku sajta hotmail omogućavajući komunikaciju, tako da danas više nema potrebe za glasnikom, dovoljno je imati e-mail adresu. Međutim, umetnik naglašava da posredi nije humor već demistifikacija ikone i jasna želja da radi za Srpsku pravoslavnu crkvu.

Pristupajući hrišćanskoj ikonografiji jezikom novog dizajna Stojanović čini neočekivane transformacije u potrebi da pronikne što dublje u tajne čoveka, jer svaki tehnološki napredak koji prati dizajn ne znači ništa ako ne postoje promene i inovacije u životu i svesti ljudi. Daleko od sigurne zone poznate konkurencije i ciljne grupe novi dizajn predlaže stvaranje nečeg novog što ljudima može biti korisnije, prijatnije, možda i zabavnije, nešto što im je oduvek nedostajlo a da to nisu ni slutili, a takav pristup sakralnoj umetnosti upravo predlaže Marko Stojanović.

Slavica Popov

Oplakivanje Hrista / Pietà
Digitalni print / Instalacija
2008/2010.





Raspeće

Digitalni print / Instalacija
2008/2010.

A oni iz glasa povikaše govoreći: da se razapne;



Raspeće, detalj

Digitalni print / Instalacija
2008/2010.

Marko Stojanović; 1982; www.markostojanovic.com

- Srednja umetnička škola, Niš, smer grafički dizajn
- Akademija umetnosti Novi Sad

Izabrane nagrade i učešća:

2005 - Nagrada Najperspektivniji student na smeru grafički dizajn, Art Klinika; 2005 - Asian Art Camp, Lasalle-Sia College of the Arts, Singapore; 2006 - Najbolja samostalna izložba, Art Magazin i CZVK Zlatno oko, Novi Sad; 2006 - Prva nagrada, 2. Internacionalni festival Terminal00, kategorija grafički dizajn, Ljubljana; 2007 - Prva nagrada za vizuelni identitet pozorišnog festivala, Zlatna Sterijina plaketa, Sterijino pozorje, Novi Sad; 2007 - Nagrađeni finalista nagrade Dimtrije Bašičević Mangelos, Kontekst galerija, Beograd; 2007 - Telenor fondacija otkupljuje tri dela iz kolekcije Art Food-Eat Art; 2008 - Sekretarijat za kulturu Grada Beograda otkupljuje delo Novi Goblen; 2008 - Prva nagrada za logo Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave; 2009 - Realizovan mural u Somboru, Pokreni grad, Kiosk i Telenor fondacija; 2010 - Prva nagrada, MINIMUMMAXIMUM, Banja Luka; 2010 - Prva nagrada, kategorija sakralna umetnost, Bijenale minijatura Gornji Milanovac; 2010 - Predstavljen na portalu Designed.rs u rublici High5

Odabrane samostalne izložbe:

2006 - Galerija Art.si, Ljubljana, Slovenija; 2007 - Galerija Ozon, Beograd; 2007 - Muzej savremene umetnosti Skopje, Makedonija; 2007 - Galerija AP, Akademija umetnosti Halapa, Univerzitet Verakruz, Meksiko; 2008 - Autoportret sa avionom, Galerija Tablo, Noć muzeja, Novi Sad

Odabrane grupne izložbe:

2005 - Asian Art Camp, Lasalle-Sia College of the Arts, Singapore, Singapur; 2006 - Terminal00, galerija Novi hram, Sarajevo, BiH; 2007 - Svetski dan knjige, Goethe Institut, Beograd; 2007 - Terminal 00, Westbourne Studios, London, Velika Britanija; 2007 - Oktobarski salon, Mikronarativi, Kulturni centar Beograda, Beograd; 2008 - Grifon, Grafički kolektiv, Beograd; 2008 - Bijenale mladih umetnika Evrope i Mediterana, Bari, Italija; 2008 - Mikronarativi, Musée Art Moderne, Saint-Etienne, Francuska



SAVREMENA GALERIJA ZRENJANIN

Marko Stojanović
NOVOZAVETNI PRIKAZI
1 – 13. Novembar 2010.

Izdavač

Savremena galerija Zrenjanin
Subotićeva 1, 23000 Zrenjanin
galerijazr@galerija.rs
www.galerija.rs

Za izdavača

Radovan Živankić

Umetnički savet

Dr Ješa Denegri, Sava Stepanov, Sunčica Lambić-Fenjčev

Tekst i kustos izložbe

Slavica Popov

Dizajn

Marko Stojanović

Tehnička podrška

Ivica Đuričin, Slavko Kujundžić, Saša Đuričin

Štampa

ART CONCEPT, 23000 Zrenjanin, Nemanjina 9

Tiraž

300

CIP – Каталогизacija y publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
75. 071. 1: 929 Stojanović M. (083.824)

СТОЈАНОВИЋ, Марко

Marko Stojanović : Novozavetni prikazi : Savremena
galerije Zrenjanin, novembar 2010. / [tekst i kustos izložbe
Slavica Popov]. - Zrenjanin : Savremena galerija, 2010
(Zrenjanin : Art concept). - [4] str. reprodukcije u
bojama ; 24 cm

Tiraž 300 ISBN 978-86-6063-019-5

а) Стојановић Марко (-) - „Новозаветни прикази“ -
Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 257341959